

การจ่ายค่าเบี้ยประชุมของกรรมการเหตุจากการมอบอำนาจ

สำหรับการประชุมของคณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ
หน่วยงานของรัฐก็อาจจะมีกำหนดไว้ตามกฎหมายเฉพาะให้มีการจ่ายค่าเบี้ยประชุมให้กับ
กรรมการที่มาประชุมด้วย แต่ที่ผ่านมามีประเด็นปัญหาของการประปาส่วนภูมิภาค ซึ่งมีการ
แต่งตั้งให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคด้วย เพื่อมีการประชุมกรรมการ
ปรากฏว่า อธิบดีกรมอนามัยมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติงานมากจึงมอบหมายให้ นาย ช. ผอ.สำนัก
อนามัยสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมประชุมแทน แต่ สตง. ทักท้วงให้เรียกเงินคืนโดยอ้างว่ากรรมการ
โดยตำแหน่ง คือ อธิบดีกรมอนามัย ต้องเข้าประชุมด้วยตนเอง จะมอบอำนาจให้ผู้อื่นเข้าประชุม
แทนในฐานะกรรมการไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะเป็นผู้รักษาราชการแทน ลองมาดูกันว่า กรณี
ดังกล่าวนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 6) จะมีความเห็นเป็นอย่างไร จะขอสรุปให้ทราบกัน
ดังนี้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า หลังจากที่ สตง. ทักท้วงให้ นาย ช. คืนเงินเบี้ยประชุมกรรมการ
กรมอนามัยได้มีหนังสือแจ้งการประปาส่วนภูมิภาคโดยอ้างถึงหนังสือกระทรวงการคลัง
ที่ กค 0512/33452 ลงวันที่ 13 กันยายน 2523 ว่า กระทรวงการคลังได้ชักข้อมเกี่ยวกับ
การจ่ายเบี้ยกรรมการรัฐวิสาหกิจ ระบุว่า ในกรณีกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยการระบุ
ตำแหน่งถ้ามิได้เข้าประชุมด้วยตนเอง ผู้ไปประชุมแทนซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่แทนตามกฎหมาย
ย่อมอยู่ในข่ายที่จะได้รับเบี้ยประชุมกรรมการได้ ซึ่งอธิบดีฯ ก็ได้มีหนังสือแต่งตั้งให้ นาย ช.
เข้าประชุมแทนและแจ้งการประปาส่วนภูมิภาคทราบทุกครั้ง การประปาส่วนภูมิภาคจึงมีหนังสือ
หาหรือกระทรวงการคลังว่า นาย ช. อยู่ในข่ายที่จะได้รับเบี้ยประชุมกรรมการฯ หรือไม่อย่างไร
และกระทรวงการคลังได้ตอบข้อหาหรือว่า นาย ช. ที่ได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากอธิบดี
ในฐานะกรรมการการประปาส่วนภูมิภาค อยู่ในข่ายที่จะได้รับเบี้ยประชุมกรรมการได้
โดยพิจารณาจาก พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 38 (7) ประกอบ
กับหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0512/33452 ลงวันที่ 13 กันยายน 2523 แต่ สตง.
ก็ยังคงยืนยันให้เรียกเงินคืนจาก นาย ช.

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 6) พิจารณาแยกเป็นสองประเด็น คือ

1) ประเด็นการดำรงตำแหน่งกรรมการการประส่วนภูมิภาคของอธิบดีฯ

เป็นตำแหน่งเฉพาะตัวหรือเป็นตำแหน่งที่อาจมอบอำนาจให้ผู้อื่นเข้าร่วมประชุมแทนได้ พิจารณาแล้วเห็นว่า องค์ประกอบคณะกรรมการ มาตรา 12 แห่ง พ.ร.บ.การประส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2522 อธิบดีฯ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ไม่มีข้อความในกฎหมายระบุห้ามการมอบอำนาจไว้โดยชัดแจ้ง นอกจากนี้ พ.ร.บ.การประส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2522 ไม่ได้มีบทบัญญัติรองรับกรณีที่บุคคลอื่นที่ไม่ใช่กรรมการฯ เข้ามาดำเนินการในการประชุมกรรมการฯ ว่าจะมีผลอย่างไร จึงต้องพิจารณาหลักเกณฑ์การมอบอำนาจตามมาตรา 38 แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ประกอบกับมาตรา 38 (7) แห่ง พ.ร.บ. เดียวกัน ได้บัญญัติถึงตำแหน่งที่อธิบดีอาจมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนได้ อันรวมถึงตำแหน่ง ผอ.กอง ด้วย ดังนั้น เมื่อ นาย ช. ตำแหน่ง ผอ.สำนักฯ ได้เข้าประชุมแทนอธิบดีฯ โดยมีหนังสือแต่งตั้งถูกต้องตามมาตรา 38 วรรคสาม จึงต้องถือว่า นาย ช. เป็นกรรมการฯ ในขณะที่ปฏิบัติราชการแทนอธิบดี ความคิดเห็นหรือข้อเสนอนั้นของ นาย ช. ย่อมมีผลสมบูรณ์ในฐานะกรรมการ นาย ช. จึงอยู่ในข่ายที่จะได้รับเงินค่าเบี้ยประชุม

2) เมื่อการประส่วนภูมิภาคเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทหนึ่งที่ได้รับงบประมาณจากงบประมาณประจำปี กระทรวงการคลังจึงมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลในด้านงบประมาณของการประส่วนภูมิภาคด้วย เมื่อการประส่วนภูมิภาคได้ขอหาหรือการจ่ายเบี้ยประชุมต่อกระทรวงการคลัง แล้วกระทรวงการคลังได้ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในกระทรวงการคลังตอบข้อหาหรือแทนย่อมนี้อาจเป็นการตอบข้อหาหรือของกระทรวงการคลัง จึงสามารถยึดถือเป็นแนวปฏิบัติได้

จากแนวความเห็นดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐจึงมีหน้าที่สำคัญและจำเป็นต้องพิจารณาให้ดีเสียก่อนว่า กรณีที่มีการประชุมกรรมการแทน และการประชุมนั้นมีการจ่ายเบี้ยประชุมกรรมการ หน่วยงานผู้จัดการประชุมก็ต้องตรวจสอบความถูกต้องด้วยเสมอก่อนที่จะจ่ายเบี้ยประชุม ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานราชการ